

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี ในมิติของความหมาย การรับรู้ผลลัพธ์ การตอบสนองต่อการเรียนรู้ ปัจจัยส่งเสริมและปัญหาและอุปสรรคในการเรียน

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือนมกราคมถึงเมษายน พ.ศ. 2547 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถามประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึกนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 15 คน จนได้ข้อมูลอิ่มตัว และตรวจสอบ ความอิ่มตัวของข้อมูลโดยให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 162 คน เขียนบรรยายประสบการณ์โดยใช้แบบสอบถามประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาให้ความหมายของการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักเป็นการเรียนรู้การคิด การค้นหาความรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้จากกลุ่ม 2) การรับรู้ผลลัพธ์ของการเรียนพบว่า นักศึกษามีการรับรู้ผลลัพธ์ในด้านบวกของการเรียนว่าทำให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาการคิด การเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหา พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่วนการรับรู้ผลลัพธ์ในด้านลบของการเรียนพบว่า นักศึกษาเกิดความวิตกกังวลในการแลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่มย่อย กลัวได้รับความรู้ที่น้อย 3) การตอบสนองต่อการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักพบว่า นักศึกษารู้สึกกลัววิธีการเรียนที่ยุ่งยาก รู้สึกสับสนในประเด็นปัญหา รู้สึกต่อต้านการเรียนจากภาระงานที่เพิ่มขึ้น อึดอัดใจ และเครียด แต่ในทางตรงกันข้ามรู้สึกสนุก ยอมรับในการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักได้เมื่อมีจำนวนครั้งของประสบการณ์การเรียนเพิ่มขึ้น 4) ปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักได้แก่ การได้รับคำแนะนำและกำลังใจจากอาจารย์ เพื่อน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม การเตรียมข้อมูลล่วงหน้า และจำนวนประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น รวมถึงทรัพยากรการเรียนรู้ที่ช่วยในการค้นคว้าและเข้าถึงข้อมูล 5) ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนพบว่า อาจารย์มีจุดเน้น รูปแบบของการกระตุ้นการเรียนรู้ และการสรุปแนวคิดการเรียนรู้ในแต่ละประเด็นไม่ตรงกัน ส่วนนักศึกษบางครั้งเกิดความขัดแย้งไม่ร่วมมือกันหาข้อมูล ในบางวิชาขนาดกลุ่มใหญ่เกินไป โจทย์ปัญหาไม่ชัดเจน มีเนื้อหาการเรียนรู้มากเกินไป หนังสือ สื่อภาพต่าง ๆ ไม่ทันสมัย

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการศึกษาวิจัยในประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความหมาย และการรับรู้ผลลัพธ์ของการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลัก และศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่ชอบและไม่ชอบการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักที่จะส่งผลต่อการพัฒนาให้นักศึกษามีศักยภาพ

The purpose of this quality research study were to explore the experience of Problem-Based Learning (PBL) in nursing students consisted of five themes; meaning, perceiving outcomes , learning response and supporting factors related to PBL in Boromarajonani College of Nursing, Saraburi.

Data was collected from 162 nursing students being in sophomore, junior and senior levels in academic year 2004. The data were collected by demographic questionnaire and in-depth interview technique between January to April 2004.

The research findings were described as follows:

1) Nursing students clarified term of PBL in different meanings. For example, PBL was learning and thinking methods, searching knowledge and developing group learning process.

2) In term of learning outcome nursing students perceived positive PBL outcomes that developed critical thinking, solving problem, self-directed learning ability, and cooperative skill. In contrast, they perceived negative perception to PBL outcomes causing anxiety while they are exchanging changing knowledge in group discussion.

3) Nursing students responded to be afraid of learning PBL, confused about scenario, resistance to studying PBL due to increasing assignments, feel uneasy and stress. However, they gained increasing knowledge, experience and accepted PBL when the number of attended PBL classes increasingly .

4) In terms of supporting factors students received giving advice and morale boots from tutor and peer group, group interactive process, preparing data in advance, increasing PBL and comfortable accessing to learning resources, such as textbook, multimedia.

5) The obstacles of PBL included tutor styles, such as focusing point, learning styles, and summarize learning concepts. Some nursing students conflicted with their group partners. In addition, some subjects divided the large number of students in each group. The scenario was different to understand and too many learning concepts included.

Based on the findings the present study suggest that nursing educators should continuously improve teaching PBL method, including quantitative and qualitative studies to developing high potential of PBL in nursing students.